XLII. évf. Cluj-Kolozsvár, 1932. aug.-szept. 8-9. sz.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

A helyes szolgálat.

„A jó igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Urnak szolgáljatok.“

—Rom. 12 r. 11 v.

Közeledik az uj iskolai év, amidőn a szülők elbocsátják gyermekeiket az otthonból az iskola falai közé, hogy nemesedjenek, gyarapodjanak lelki kincsekben. Minden helyes ismeret és tudás gyarapitja a lélek gazdagságát annak, aki jó igyekezettel, szorgalommal fog hozzá a tanuláshoz és abban kitartással halad, nem restül meg. Ennek eléréséhez szükséges a lelki buzgóság vagyis az a benső vágy és törekvés, mely nem enged nyugtot addig, mig az előirt feladat, kötelesség teljesitve nincs. Ezt a lelki buzgóságat előmozditja és serkenti az Urnak való szolgálat. Ha a hajdankor profétai irója azt mondotta, hogy „minden bölcseség kezdete, az Urnak félelme“, mi is arra figyelmeztetjük a szülőket, gyermekeket, tanitókat és nevelőket egyaránt, hogy az Urnak — a mi igaz Istenünknek szolgálatával bocsássák el a szülők, ezzel kezdjék a tanulók és ezzel fogadják, vezessék a nevelők a mindennapi munkát. Az a kis imádság, melyet tanultunk és elmondottunk gyermekkorunkban iskolai tanulás előtt:

„Isten nevében kezdem el, Ő segéljen kegyelmével. Ha Ő segit, mi sem nehéz, Ha Ő elhagy, erőnk elvész. Ha kezdünk az Ő nevében Áldott lesz a munkánk vége“, ez az imádság ma is rávezeti lelkünket az apostol gondolatvilágára, mellyel hiveit figyelmeztette: „A jó igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Urnak szolgáljatok.“ Ha a mi legnagyobb tanitómesterünk, a názáreti Jézus, egész életét a mennyei Atya szolgálatának szentelte, nekünk követnünk kell őt és apostolait s életünk egyik fő igyekezete legyen: „az Urnak való szolgálat“.

Unitarian school for the ministri
BERKELEY
California
AMERICA

Leányaink jövője.

Nagy érdeklődéssel olvastam Szent-Iványi tiszteletes, fenti cimü cikkét. Leányaimmal elolvastattam és több nőismerősömmel is. Ahogy ő „leányaink" jövőjét tárgyalja, abban sok igazságot és megszivlelendőt találok. S főleg sok olyan dolgot hoz felszinre, amiket jobb megtárgyalni és erős öntudatossággal a helyes utra irányitani, mint elhallgatni és hagyni a dolgokat az öntudatlan ideodavetődésben tévelyegni.

Igaza van: „Nagyon megnehezedett az időknek járása felettünk". A jövő pedig a nyomasztó gazdasági helyzet miatt, még bizonytalanabb, mint eddig volt. Igazán az ember nem is nagyon mer tervezni, csak él egyik napról a másikra és remeg attól, hogy el talál jönni az embergyilkolás veszedelme: a háboru; vagy a bolsevizmussal a vallástalanság uralma: amikor megtagadják Istent, elerőszakolják a gyermeket a szülőktől.

Hogy ez ne következhessen be, ezért imádkozzunk, legyünk szeretetteljesek, megértők embertársainkkal szemben. Segitsünk rajtok, mert ha szétnéz az ember a mai társadalomban, bizony fáj a lelke, hogy mennyi igazságtalanságot, romlottságot, nyomoruságot lát. Ilyenkor szeretne eljutni beleszólásával oda, ahol a közállapotokon javitani, segiteni lehet.

Na, de most maradjunk a tárgynál, mert Szent-Iványi tiszteletes meglátásai mellett én még női szemmel láttam meg olyan dolgokat, amiket ha észre nem veszünk, nem tudunk segiteni a jövő családi életének zavartalan fejlődésén. Itt mindjárt bebizonyitom, hogy nő és férfi meglátásai mennyire szükségesek egymás kiegészitésére.

A civilizáció által megteremtett család érdekében nemcsak leányaink figyelmét kell az otthon és a családi élet felé öntudatosan tereljük, hanem, ha egész munkát akarunk végezni, fiaink figyelmét is. A Szent-Iványi tiszteletes által is észrevett elterelődés a családi élettől a szabadszerelem felé vagy magasabb szellemi intelligenciával és erkölcsi érzékkel biró nőknél az érintetlen magányos leányélet felé, oka nemcsak a nő, hanem jórészt a férfi is.

A modern dolgozó nők között, hogy akad olyan ki „sem családot, sem gyermeket nem akar vagy nem mer vállalni", annak oka nemcsak az, hogy saját magát most már el tudja tartani a nő és „önző" volna, hanem az is, hogy a ma férfia — tisztelet a nagyon kevés kivételnek — még ha törvényesen házasságot is köt, nem elégszik meg *egy* nővel, mert ő hozzá van szokva *több* nőhöz és ezért neki nem elég csak *egy* s nehezen tud kis játékairól lemondani. Azonban, hogy ezután is szivesen menjenek férjhez a kenyérkeresettel biró leányok s aztán ne kivánjanak elválni, ahoz a férfiaknak is meg kell változzanak. Ugyanis a férfi bünök és zsarnokságok előtt szemet behunyó feleségek tipusa ezután már mind ritkább és ritkább lesz. Én tudom, hogy a fiatal leányok lelkében, ha

felébred a vágy arra, hogy élettársat találjanak, álmaikban egy olyan ifjut látnak, ki csak egyet lát meg közülök s igazuk van, ha nem vágynak férjhez addig, mig a fiuk is nem kultiválják magukban a hüség érzését.

Igaz, most a világ tele van parázna emberekkel, férfiakkal és nőkkel, azonban az erkölcsi mérleg a nők javára fog megbillenni, ha azt vizsgáljuk, hogy melyik nemen levő közt találunk több erkölcsösebbet. A férfiakat sem hibáztathatjuk tulságosan, mert ma még az előbbi kornak hatása érzik, amikor a férfinek minden szabad volt. Azonban a gondolkozó öntudatos nő már azt mondja: egyforma sullyal esik a mérlegbe férfi és női bűn. Azonban lehet még egy ideig borzasztó kaosz lesz e téren, mert a nők beleszólására történt prostitució eltörlése sem segit a már megromlottakon, csak a jövő generációért volt szükséges eltörölni. Ma a paráznaságot elnevezték szabadszerelemnek és sokan nem is tartják bűnnek. Pedig az bűn, még pedig a világiasság bűne és az abban élő nők és férfiak csakis kizárólag a testi és világias élvezeteket hajszolják. Olyan bűn, mely maga magában hordja a büntetést, azonban szó nélkül még sem lehet elmenni mellette.

Igaza van Szent-Iványi tiszteletesnek, ha ettől a bűntől félti a nőt és rajta keresztül a családot, mert a nők eddig, mivel egyedüli hivatásuk volt, hogy feleségek és anyák legyenek, férjhezmenési készségükkel öntudatlanul is a család védelmében álltak. Hogy a családi élet védelem a paráznaság ellen, azt már Pál apostol is tudta és hogy nemi erkölcs tekintetében, hogy viselkedjenek az emberek, az a bibliában Pál I. levele a Korinthusbeliekhez 7-ik részében van megirva. Szeretném ezt a részt mindenkivel elolvastatni, mert ebből a ma embere is tanulhatna. Addig is az idevonatkozó részből egy keveset ideirok: A 2-ik versben ezt olvashatjuk: „De a paráznaság eltávoztatásáért minden férfinek tulajdon felesége legyen, és minden asszonynak tulajdon férje". A 9-ik versben „Hogyha magatokat meg nem tartóztathatjátok, házasságban éljetek; mert jobb házasságban élni, mint égni".

Azonban, hogy a házasságok számát növeljük, nem elég az, hogy gazdasági, háztartási, méhészeti, kertészeti iskolába és tanfolyamokra járassuk a nőket és igy tereljük figyelmüket az otthon felé, habár ez nagyon helyes abból a szempontból, hogy ne zsufolódjanak a hivatali pályákra, — mert ők ezeken is ma már önállóak és kenyérkeresők lesznek és akkor meggondolhatják, hogy érdemes-e férjhez menjenek vagy ne. Hogy a házasságok száma növekedjen, ahoz az is kell, hogy leányainkat és fiainkat egyaránt hüséges, megértő élettársaknak kell neveljük. Valláserkölcsi szempontból is csak az olyan házasságok értékesek, hol férj és feleség életöket abban a vallásosság, szeretet, jóság, hüség, önzetlenség e legszebb emberi tulajdonságok nevelőhelyévé teszik. Az ilyen házas-

A szülőknek szives figyelmébe ajánljuk a kolozsvári Leány-Otthont!
Címe: Unitárius Leányotthon Előljárósága Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

élet magában hordja jutalmát, mert nagy földi boldogságot ad. Azonban meg kell látnunk, hogy mindenki nem élhet családi életet már csak azért sem, mert több nő van, mint férfi. Az érintetlen életet élő emberekről azt mondja Pál apostol I. Kor. 7 r. 32-ik versben: „Aki házasság nélkül van, arra visel gondot, ami az Uré, mi módon kedveskedhessék az Urnak". S ha igy él valaki magányos életet, akkor a veszedelmek sem érik oly könnyen s versenytársaivá sem lesz férfi és nő egymásnak. A nőemancipációt nem a nő, hanem a kor szelleme, egy isteni igazságosság hozta felszinre, csak mi helyes irányba kell vezessük s ne akarjuk utját állni. Hogy Szent-Iványi tiszteletes felismerte ezt, a következő szavaiból látom: „Egészséges és helyes dolognak tartom, hogy az érvényesülési lehetőség mind tágabb teret nyer a nők számára a régebbi férfi pályákon is". Másik helyen meglátja, hogy a nők között is vannak „kivételek", kiket lehet férfi-pályákra engedni. Vannak bizony. Ismertem én már olyan nőt, nem is egyet, kinek „munkabirása, logikája, szélesebb látóköre, rendszeressége" kiállta a versenyt a férfivel s bizony szeretném én az ilyen nőket minden ország vezető férfiai közt látni, mert ők a világbékének siettetői, megvalósitói volnának. Ennek bizonyságaképen emlitem meg azt a 30 millió édesanyát, kik, ha közvetlenül nem beszélhettek, kérvényüket küldték aláirásukkal Genfbe a leszerelésért. Azonban nagy akadályuk, hogy nem közvetlen szólhatnak bele, ahol országok sorsát intézik. Mindezek azt bizonyitják, hogy a nők emberboldogitó törekvéseket akarnak megvalósitni. Ezért nem tartanám szerencsétlenségnek, ha arra rátermett nőket találnánk, — hogy kisebbségi életünk vezető pozicióiba nőket is ültethessünk. Én ugy látom, hogy a családi élet szinvonalának emelésére a női öntudatosság volt szükséges, éppen ugy a társadalom, valláserkölcsi és politikai élet nivójának emelésére is szükséges az öntudatos nő beleszólása. Ezt ugy kell elgondolni, hogy a nő segitsége akar lenni a férfinek és nem kell benne mindjárt versenytársat látni. Én attól nem is félek, hogy nő és férfi versenytársai legyenek egymásnak, a különböző nemek vonzásának törvényénél fogva sem.

A nők egyenjogusága tehát meg van indulva, feltartózhatatlanul halad előre, mert isteni igazságosság, szeretet és jóság támogatja. Amelyik országban politikai jogaik is meg vannak, ott *szegényügy, kulturális kérdések, világbéke ügye* sokkal rendezettebbek, mint ahol az még nincs megvalósitva, tehát lássuk be mi, hogy a nők segitő munkájára egész életvonalunkon szükség van.

Én tehát ugy hiszem, hogy leányaink jövőjére akkor készülünk fel helyesen, ha őket is kenyérkereső nőknek neveljük azon a pályán, amire nekik kedvük, tehetségük, hajlamuk van. Igaz, hogy akkor nekik nem létkérdés a házasság, de én erősen bizom abban, hogyha a férfi is megértő hüséges élettársnak igérkezik, szivesen meg fogja vele osztani a földi élet gondját, nehézségeit a ma öntudatosabb nője is. Nő és férfi a legboldogabban mégis csak a

családi életben élhetik le életöket. Aztán, hogy a házasélet milyen szeretetre tanitó élet, azt csak az tudja, kinek jó szerető élettársa van.

A kenyérkereső házaspárnak, hogy munkájukból jusson idő családjuk részére is, arra igen jó recept az otthon és a háztartás egyszerüsitése. Ma már sok könyv, a rádióban előadások tanitanak arra, hogy a legegyszerübb életmód a legegészségesebb.

Tartsuk tehát szem előtt azt a magasabbrendü utasitást: „Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért eszünk, hogy éljünk", ezzel is emelve családi életünk szellemi nivóját. **Ürmösi Józsefné**

Csendes panaszkodás a jó Istenhez.

I.

Soha, sohasem lehetek magamban,
Egyedül Istenem!
Sohasem kereshetlek Tégedet
A magam útján,
Sohasem olvadhat fel bennem
Csendesen a fájdalom, a jaj,
Sohasem lehetek már önmagam:
Ember, akinek a könnyeit,
A kétségeit, a szomoruságát
Egyedül Te látod.

II.

Mindennapi, vásári lárma,
Durva, káromló csúf szavak,
Rosszul felhangolt hegedük
Sikoltó, fájó diszharmóniája,
Zaklatják az örök Szépség után
Sóvárgó lelkemet.
S ha valakihez oda menekülök,
Hogy kisirjam magam,
Akkor látom, Atyám, hogy annak is
Szüksége van a gyógyulásra,
És talán, talán épen tőlem várja
A gyógyulást.

Székelyudvarhely, 1932. IV. 3. **Deák Berta.**

Tanitványaim között.

Nem arról a képről akarok beszélni, melyet már ismernek e lap olvasói, hol komoly arccal a fényképész gépe előtt ülünk mindannyian, hanem arról, amelyet az égbolt kékje határol felülről és alulról a zöld mező. Fiaim hazatértek és iskolánk szabályai szerint a nyár folyamán nekem kellett visszaadnom a látogatást nekik otthonukban. Mondhatom nem a legnagyobb kedvvel indultam utnak. Idegen vidék ismeretlen utain, ismeretlen emberek közé, de mindjárt az első napok meggyőztek arról, hogy az aggodalom fölösleges volt. Nem lehet a gazda idegen a kalászok, suhogó kaszák birodalmában és különösen akkor nem lehet idegen, ha mindenütt várja valaki. Várja a tanitvány mosolygó arccal, (hogy miért mosolyogva ezt már az állami inspektor urak is kérdezték tőlem, de nem tudom megmagyarázni; magyarázza meg más), várja az édesanyja frissen sült fánkkal, csörögével, vagy éppen kürtös kaláccsal. No, de nem ezekről akarok beszélni e lap komoly olvasói előtt, hanem másról. Utazásom részben előre bejelentve, részben váratlanul zajlott le. Mindenik fiut komoly munkában találtam. Azokat még inkább, akik nem tudtak érkezésemről, mint a többiek. Azzal a tudattal dolgozott mindenikük, hogy az élet nem tréfa, hanem sulyos kötelesség. Erre vagyok legbüszkébb. Ez mutatja meg leginkább azt, hogy nevelésünk helyes irányban halad, nem ceruzarágó és árnyékba elmélkedő gazdákat nevelünk, hanem a tettek nemzedékét.

Ott, ahol tudtak érkezésemről és a szorgos mezei munka megengedte, összesereglett a falu és résztvett férfi népe a határbejárás alkalmával adott gyakorlati oktatásban. Mondhatom, hogy amikor fel kellett eleveniteni valamit iskolánkban, már tanult dolgot jobban drukkoltak tanitványaim a falu népe előtt, mint idebent az iskolában a vizsgán, de azért tudtak, ott is tudtak igen nagy örömére a szülőknek. Téved, aki azt hiszi, hogy ezzel a látogatás ki is merült. A faluba visszatérve, ahárhány helyen megfogtak az asszonyok, hogy nekik is adjak tanácsot paradicsomról, burgonyáról, salátáról, ribizliről, baromfiakról és következett a második szemléltető előadás a faluban. Három lévén az igazság, rendesen estéli tanitást is kellett rendeznem. Ennek ideje este 10—12 óra között volt. Mint fekete rém ült már akkor a gazdák lelkén a gabonarozsda veszedelme és akik meghallották, hogy arról is szó volt napközben megkövetelték, hogy este megismételjük az elmondottakat. Im ennyit jelent röpke vonásokban iskolánk szabályainak az a paragrafusa, hogy a tanszemélyzet köteles meglátogatni nyár folyamán a tanitványokat. Ennyit és még sok mást is. Az én tanitványaim nem némaságra vannak nevelve. Odahaza beszélniük, kisérletezniök kell. Nem is olyan könnyü dolog ez, mint ahogy itt leirjuk. Akárhány öreg élénk tiltakozással fogadja az ifju kulturharcosnak ilyen terveit. „Ne légy okosabb apádnál!“ Hallgasson a fiu ott, ahol az apák beszélnek!“ Meg kellett nyugtatni az öregeket, hogy ez nem forradalom, csak a

jövő előretörése, melyet ha letörnek fiatal korban, talán sohasem támad fel ismét. Kis területeken (nehány négyzetméteren) kisérletezni, 15—20 leut elkölteni permetezés, még más ujitásokra nem azt jelenti, hogy a fiu nyakára nő apjának, hanem hogy megtette az első lépéseket az önálló gondolkozás és tapasztalatszerzés utján. Hiszem, hogy ezt megértetni volt utam legszebb eredménye. Meglátogattam összesen felét tanitványaimnak, ahol a falu vezetőitől kérdeztem, ismerik-e őket mindenütt, ezt a választ kaptam: Ismerjük, mert mások, különbek, többek az itthonmaradottaknál. Ennyi azt hiszem elég az első hat hónap után. Adja Isten, hogy 60, sőt 600 hónap mulva is ezt lássa rajtuk a falu, melyből nem kiszakadni, sem elszármazni jöttek iskolánkba, hanem azért, hogy oda visszatérve egy szebb, jobb életet kezdjenek az apáiktól örökölt rögön.

Székelykeresztur, 1932.

Dr. Nagy Endre,
gazd. iskolai igazgató.

Az unitárius misszió.

I.

Egy kartársamat arra kértem, hogy irjon a fenti cimen egy közleményt. Azt a választ kaptam, hogy ami nincs, arról nehéz irni. Valóban ugy van, hogy valahányszor a missziói munka kérdése felvetődik egyházunkban, már ennél a kifejezésnél megakad: Mi az a misszió és milyen irányban, milyen *célkitüzéssel haladhat?*

Megkisérlem ezt megvilágitani és szervezeti törvényünk keretén belül a missziói teendőnket körvonalozni.

A misszió — mint tudományos elmélet — azon alapgondolatból indul ki, hogy a kereszténységnek, mint világvallásnak világraszóló rendeltetése van. E rendeltetését hármas hivatással töltheti be:

1. A hivő keresztényekben a Jézus Krisztus életét tovább fejlessze.

2. A névleges (közönyös, se hév se hideg) kereszténységet krisztusi életre emelje.

3. A nem keresztény népeket Jézus Krisztus evangeliumához téritse.

Ez a hármas hivatás evangéliumi küldetés: „*Elmenvén* széles e világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtésnek". (Márk 19 r. 15 v.). Elmenvén azért, tegyetek tanitványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiunak és a Szentléleknek nevében. (Máté 28 r. 19 v.).

A misszió általában: evangélium-terjesztés, evangélium-érvényesités.

Kétféle missziót szoktunk megkülönböztetni, u. m.:

Belső missziót.
Külső missziót.

A belső misszió feladata:

Evangéliumterjesztés, az evangélium tanitásainak érvényesitése a keresztény egyházon belül, a megkereszteltek között, hogy megszünjék a hitetlenség, a se hév — se hideg élettelen kereszténység.

A hitetleneket az evangélium tanitása által Istenhez vezetni.

A bűnöst bűnei tudatára vezetni s beismerése esetén bűnbánatra hivni.

A vallástalant, a templomtól, Isten igéjétől elhidegültet visszavezetni az igazi evangeliumi vallásosság utjaira.

Lelki-testi betegeket meglátogatni, vigasztalni.

Szegényt, árvát, elhagyottat gyámolitani, segiteni.

Külső misszió feladata:

Evangélium terjesztése, érvényesitése, de a keresztény egyházon kivül, azok körében, kik nem ismerik Jézus Krisztust.

A főcél: a nem keresztényeket kereszténnyé tenni.

Ezt a külső missziót erre a célra kiképzett, előkészitett misszionáriusok végzik, kiket aztán idegen — nem keresztényországokba küldenek ki hittéritőknek.

Erős hit, bátorság, elszántság, hősies lélek kell ahoz, hogy valaki jó misszionárius lehessen.

A bibliai könyvek között a legtöbb missziói eszmét, gondolatot és tevékenységet az Apostolok-cselekedete könyve tartalmazza. Az apostolok, miután szentlelket vettek, kezdetben a zsidók, később e pogányok közt kezdték meg a Jézus Krisztus tanitásainak terjesztését.

A főmisszionárius eleinte Péter apostol (Csel. 2 r. 41 v. és 4 r. 11., 12.), ki inkább a zsidók körében folytatta munkásságát.

A pogány-misszió megindítása történelmi jelentőségü fordulat, mert ezzel Jézus-Krisztus neve, tanitása, szóval az egész kereszténység a zsidóság szük köréből a görög és római nemzet szélesebb és ismertebb világkörébe lépett át.

A pogányvilág első és legnagyobb misszionáriusa Pál apostol volt, ki három nagy téritőutjában sok hivet szerzett és számos gyülekezetet alakitott Jézus Krisztus evangéliumának.

Bámulatos hittel, kitartással és hüséggel hareolta meg a nemes harcot.

A protestáns egyházban a misszió nem tudott egész a XVIII-ik századig nagyobb erőre és rendszerességre emelkedni, akkor is inkább Németországban és Angolországban.

A magyar protestántizmus belmisszió tekintetében még most is gyermekkorát éli. Mi unitáriusok pedig a kezdet kezdetén ha vagyunk.

Mi szükséges a misszióhoz és ki lehet jó misszionárius?

A misszióhoz erős evangéliumi krisztusi hit, mely vallásos meggyőződés és eszményi keresztény-felebaráti szeretet szükséges. Olyan lélek, aki rendithetetlenül meg van győződve ma is arról:

„Hogy nem adatott az emberek között az ég alatt más név, melyáltal kellene megtartatnunk, mely a Jézus Krisztus".

A Jézus Krisztus evangéliumáért, hitünk igazságaiért lelkesülni nem tudó lélek, nem lehet misszionárius. A hideg közönyös lélek rá sem hederit a misszióra. Leszólja, lesajnálja, mert kicsinyes érdekeit zavarja. Küzdeni, szembeszállni, hitet védeni nem akar, mert fáradtsággal jár.

Álmos, hitközönyös, névleg keresztény, vasárnapi egyházban nem tenyészik a misszió. Pedig ez a fokmérője az egyházi élet elevenségének.

A misszió arra van hivatva, hogy benn az egyházban az elhanyagolt, szunnyadó, építő, alkotó belső erkölcsi és hitbeli erőket hozza mozgásba.

Hogy ez nálunk mennyire van meg és miképen hozható mozgásba, erről jövő közleményünkben számolok be. **hsző.**

Püspöki vizitáció után.

M. E. irg. nővérnek

Szép volt. De nekem idegen:
Az én pásztorom olyan más.
Az ő nyájához tartozom
S furcsa nekem az idegen akol.

A juhokkal még megbarátkozom,
Hisz egy a fajtánk, egy a vérünk,
S a végén mégis »egy akolba« térünk,
Ha vége lesz e földi létnek.

De akkor — közös lesz a pásztor is,
S a régiek, kik itt lenn viszálykodtak,
Tán szintén összeférnek.

Addig azonban hagyjatok,
Hadd járjak ott, ahol a pásztorom,
Aki megért, akit megértek
És akinek hiszem a hitét.

Aztán jöhet az örök Világosság,
Vagy ha ez nem, az örök Sötét.

Székelyudvarhely, 1932. IV. 24. **Deák Berta.**

Egyleti élet.

A marosköri D. F. E. julius 3-án tartotta évi közgyülését Vadadon gazdag és gyönyörködtető müsorral. 1. Gyülekezeti ének: „Erős várunk". 2. Imát mondott: Fülöp Zoltán. 3. Dr. Fekete Gyula elnök, az egylet célját hangsulyozva, a jó unitárius és igaz ember tipusát rajzolta meg. 4. Bedő Emma gyönyörü klasszikus énekszámot adott elő dr. Lányi Oszkár orgonakisérete mellett. 5 Máthé Zsigmond hatalmas lendületü és éles logikáju szabad előadást tartott a vasárnap megünnepléséről. 6. Gál Margit: Ábrányi Emil „Koldus" cimü versét szavalta müvészi felkészültséggel. 7. Bicsak Jenő, Nagy Frigyes, és Bedő Emma dr. Lány Oszkár orgonakisérete mellett gyönyörü énekszámot adtak elő. 8. K. Nagy István meglepő müvészi módon adta elő Vörösmarty M.: „A nefelejtshez" cimü versét. 9. Kovács Domokos a tőle már megszokott, kiforrottsággal szavalta el Petőfi Sándor „Az apostol" II. r. cimü versét. 10. Elnök megköszönve a szereplők müködését azért a felemelő lelki gyönyörüségekért, bezárta az ülést. 11. Gyülekezeti ének: „Gondviselő jó Atyám vagy" fejezte be a jól sikerült tartalmas és gyönyörködtető ünnepélyt. Az ünnepély után a vadadi nőszövetség látta vendégül a résztvevőket gazdag vacsorával, hol a késő órákig vidám hangulatban feledve voltak a hétköznapoknak nehéz gondjai. A rendezés és ellátás érdeme Bedő Árpádné lelkészné, Tőkésné, Adorjáni Borbála elnöknő és Bedő Árpád lelkészé.

Titkár.

Beszámoló a D. F. E. Ifjusági Körei Egyetemes Szervezetének V. nyári konferenciájáról. Augusztus hó 12—16. napjain Homoródkarácsonyfalván és Homoródalmáson tartotta ifjuságunk legfőbb szerve a „D. F. E. I. K. E. Sz." V. nyári konferenciáját a kies Homoródmentén.

Augusztus 11. Az ifjuság, utjába ejtve Székelyudvarhelyet, az ottani gyönyörü templomunkban ifjusági ünnepélyt rendezett a következő müsorral: 1. Imát mondott: Lőrinczy Géza. 2. Bevezető szavakat: ifj. Szabó Sámuel 3. Énekelt: Ébert Hajnalka, orgonán kisérte: Ébert Andrásné urnő. 4. Szavalt: Elekes Piroska. 5. Előadást tartott: Balázs Ferenc. 6. Énekelt: Bede Emil, orgonán kisérte: Ébert Hajnalka. 7. Vonósnégyes. Előadták: Csiky-Frölich-Beldovits-Fröhlich. 8. Szavalt: Deák Berta. 9. Felolvasott: Izsák Domokos. Bezárót mondott: Sigmond József, udvarhelyi unitárius lelkész.

Augusztus 12-én reggel az ifjuság átrándult a konferencia tényleges helyére: Homoródkarácsonyfalvára. Az ottani ódon templomunk falai között, mintha uj arcot öltött volna magára öregfiatal egyaránt s közös kivánságba forrott össze a lélek: mi élni, élni, élni akarunk! A konferencia ünnepélyes megnyitása d. e. 10 órakor történt meg. Énekkar, Bálint Ödön helybeli lelkész imájával, dr. Gálffy Zoltán elnöki megnyitójával, kölcsönös üdvözlésekkel, a mult évi munka ifj. Kovács Lajos általi ismertetésével. E helyen is

ki kell emeljük *dr. Máthé István* udvarhelyköri felügyelő-gondnok nagyhatású ünnepi beszédét, melyet az ifjuság hosszantartó éljenzéssel köszönt meg.

A tulajdonképeni konferenciának gerincét képezte: *Dobai* István (Az unitárizmus feladata és jelentősége az erdélyi magyar társadalom lelki szolidáritásának kiépitésében) cimü előadása.

Augusztus 13. Balázs Ferenc (A faji kultura jelentősége az egységes erdélyi magyar társadalom felé való törekvésben). *Lőrinczy* Géza (Mit tanulhatunk a külföldi ifjusági mozgalmakból). *Dr. Nagy* Endre igazgató (A kereszturi gazdasági iskola jelentősége a kisgazdaság megreformálásában). *Mikó* Imre (A bukaresti unitáriusok helyzete) cimen tartottak előadást.

Augusztus 14. (Vasárnap). Ünnepélyes istentisztelet alkalmából az imát: *Kelemen* Imre, egyházi beszédet: *Lőrinczy* Géza tartotta. Istentisztelet után fényképezés volt és öröm volt látni azt a sok gyönyörü székely népviseletben pompázó leányt és legényt.

Délután zajlott le az „Udvarhelyköri Dávid Ferenc-Egylet" évi rendes közgyülése. Istentisztelettel vette kezdetét ez impozáns és minden részében jól sikerült ünnepség. Imát és mindenkit megindító egyházi beszédet mondott: *Kiss* Sándor homoródjánosfalvi lelkész. A karácsonyfalvi D. F. Férfi dalárda közremüködött Benczédi Ákos énekvezér-tanitó vezetésével. Istentisztelet után a hatalmas várfallal körülövezett templomkertben folyt le az ünnepség müsoros része, mivel a résztvevők nagyszáma kiszorult volna az amugy is nem elég tágas templomunkból. A müsor számai a következők voltak: Elnöki megnyitót mondott Bálint Ödön karácsonyfalvi unitárius lelkész, köri D. F. E. elnöke. Szavalt: Deák Berta, tanitónő. Felolvasott Perczelné-Kozma Flóráról: Sigmond Józsefné urnő. Szavalt: Kovács Domokos teológus. Előadást tartott: Dr. Nagy Endre, a kereszturi unitárius gazd. isk. igazgatója. Énekelt: Deák Piroska, harmoniumon kisérte Benczédi Ákos. Szavalt: Kiss Károly vargyasi énekvezér-tanitó. Előadást tartott: ifj. Ürmösi Károly, a D. F. E. I. E. Sz. alelnöke. Szavalt: Füzi Eszter, székely leány. Énekelt: Bede Emil teológus, harmoniumon kisérte: Ébert Hajnalka. Szavalt: Szabó Károly székely legény. Énekszámokkal szerepelt a vargyasi D. F. E. férfikara.

Egész Homoród-vidékét itt láttuk e kedves ünnepélyen, melynek minden müsorszámát szünni nem akaró tapssal tisztelte meg a több százfőnyi közönség.

Ezután a közgyülés hivatalos része következett, melyet bankett és reggelig tartó táncmulatság fejezett be. Ez ünnepély hasznos s egyben gyönyörü összefogása volt az idősebb és ifjabb nemzedéknek.

Homoródkarácsonyfalváról *(augusztus 15-én)* másnap reggel *Homoródalmásra* rándultak át a konferencia résztvevői. Itt a szép és tágas templomban az ifjusági nap ünnepélyes megnyitása után, imát az egyházközség fiatal lelkésze: Simén Domokos, mig meg-

nyitót az Ifjusági Körök Egyetemes Szervezetének uj elnöke: ifj. Lőrinczy Dénes lupény-vulkáni lelkész mondott. Ifj. Fekete Domokos (A szövetkezetek jelentősége az erdélyi magyarság életében), Dr. Györffy Béla, orvos (Az erdélyi magyar falu egészségügye és a szükséges reformok), este pedig Deák Berta (A székely népviselet) tartottak előadásokat, melyeket követett a konferencia ünnepélyes bezárása.

Augusztus 16-án kirándulást rendeztünk a fenséges homoródalmási barlanghoz, mindvégig közvetlen, — baráti hangulatban. Kik megjelentünk e kedves találkozón, abban a hitben oszoltunk szét, hogy igazán „Kévekötés" volt az idei konferencia! **Bede Emil.**

Iskolai hirek.

A székelykereszturi unitárius téli gazdasági iskola tájékoztatója.

1. Az iskolába csak olyan román állampolgárok vehetők fel, akik magyar anyanyelvüek.

2. Felvételi korhatár 14—30 év. Felvételnél előnyben részesülnek a 15—20 év közöttiek, vagyis elsősorban ezeket vesszük fel és csak ha a megengedett létszám nem telne be velük, csak akkor vehetők fel ennél idősebbek vagy fiatalabbak.

3. Az oktatás minden év október 15-én kezdődik és április 15-én ér véget. Közbeeső idő alatt kötelesek a tanulók szüleik gazdaságában mezőgazdasági munkákkal foglalkozni.

4. Oktatási idő 2 év, melynek sikeres elvégzése után a tanulók képesitő vizsgát tesznek és a kapott bizonyitvány alapján egyéves katonai szolgálat kedvezményében részesülnek.

5. Felvételhez szükséges okmányok a következők: 1. Anyakönyvi kivonat. 2. Állampolgársági bizonyitvány. 3. Vagyoni bizonyitvány, mely feltünteti a felvételét kérő tanuló vagy szülei mezőgazdasági ingatlanait müvelési ágak szerint. Csak tényleg mezőgazdasággal foglalkozók és saját vagy szülei birtokkal rendelkezők vehetők fel. 4. Iskolai bizonyitvány (Időközi értesitő nem jó, csak bizonyitvány) arról, hogy a felvételét kérő legalább négy elemi osztályt végzett. 5. Orvosi bizonyitvány arról, hogy a tanuló egészséges és munkaképes. 6. Községi bizonyitvány, mely bizonyitja azt, hogy a felvételét kérő tanuló, mint szülei, büntetlen előéletüek és jó magaviseletüek. A már most megindult tömeges jelentkezésre való tekintettel kérjük a komolyan beiratkozni akarókat, hogy kéréseiket mindjárt az okmányokkal felszerelve adják be és ezzel biztositsák felvételüket, mielőtt a törvény által megengedett létszám betelne.

6. Husz éven aluli tanulók számára ez iskola bennlakást is ad. (Ez a kérvényben külön felemlitendő: bennlakó, künnlakó akarok lenni). Az iskola valamennyi tanulója, tehát a 20 éven felüliek is, élelmezést vehetnek igénybe az intézetnél a következő dijazások mellett: 6 hónapra fizetendő (okt. 15—ápr. 15) 2400 leu vagyis

havi 400 leu, továbbá a következő terményeket: 100 kg. buza, 30 kg. kukorica, 5 kg. zsir. Termények készpénzben is megválthatók a szeptember 1-ig megállapitandó átlagárban. Fenti készpénz és terményjárandóságokon kivül fizetendő még szintén a 6 havi időre összesen 100 leu teritékdij. Készpénzbeli járandóság a konviktus gondnokához kéthavonként előre fizetendő. Az első részlettel együtt esedékes a teritékdij. Termények fele a beiratáskor, fele a karácsonyi szünidő után azonnal fizetendő.

7. Bennlakási dij hathavi időre összesen 1000 (Egyezer) lei, mely két részletben előre fizetendő.

8. Bennlakó és bennkosztozó tanulók fenti dijakon kivül tandijat nem fizetnek. Künnlakók, de bennkosztozók, a kéthavi időre 300, mig künnlakó és künnkosztozó tanulók 600 leut fizetnek szerszám- és tanszerhasználat, valamint a tantermek fütése és világitása cimén.

9. A bennlakás és kosztnál egész-, fél- és negyed ingyenes helyek is vannak. Ezek elnyeréséért külön kell folyamodni községi bizonyitvánnyal, mely feltünteti folyamodó szüleinek vagyoni és családi viszonyait.

10. Ellátási és más segélyt élvező tanulók kötelesek április és május hónapokban ingyen ellátás ellenében gazdasági munkákat végezni az iskolánál és pedig egész ingyenesek 4 heti, félkedvezményesek 2 heti, negyedkedvezményt élvezők egy heti ideig, ugyancsak egy heti szünidei munkára köteleztetnek azok a künnlakó és künnkosztozó tanulók, kiknek fizetendő dijait a tantestület egészen elengedte. Ösztöndijasokon kivül nyáron az iskola valamennyi tanulója berendelhető gyakorlati kiképzésre 5 munkanapra.

Tanulók kerekes munkában és más kézi ügyességben külön oktatást nyernek.

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az Unitárius Téli Gazdasági Iskola Igazgatósága Criştur-Székelykeresztur, Jud. Odorheiu.

A Kolozsvári Unitárius Kollégium Előljárósága tisztelettel értesiti a szülőket a következőkről:

1. A főgimnáziumba való beiratások aug. 25.-én kezdődnek. Vidéki tanulók szept. 13—14.-én is beiratkozhatnak. A javitó vizsgálatok szept. 1—5. napjain (vidéki tanulók részére szept. 13.—14.-én is) lesznek. Beiratáskor okvetlen melléklendő okmányok: 1. Állami anyakönyvi kivonat; 2. Lelkészi (egyházi) keresztlevél; 3. Állampolgársági bizonyitvány; 5. Uj tanulóknál az utolsó iskolai bizonyitvány. Ez utóbbi, más intézetből átlépő tanulóknál csak iskolai anyakönyvi kivonat, az I. gimn. oszt.-ba iratkozó tanulóknál az elemi iskolának legalább 4. osztályáról szóló „Osztálybizonyitvány“ (Certificat de clasă és nem Adevărinţa, vagy más igazolvány-féle) lehet.

2. Fizetendő dijak: Konviktusi (élelmezési) dij unitárius belső emberek unitárius vallásu gyermekeinek *havi* 600 leu, más unitárius vallásu tanulóknak *havi* 700 leu, más vallásu tanulóknak *havi* 900

leu. Internátusi (bennlakási) dij *évi* 1500 leu, nem unitáriusoknak és főiskolai hallgatóknak *évi* 3000 leu. Tandij (most van főhatósági revizió alatt és kb. lesz a mult évi 4000 leu helyett egy évre 3000 leu. A dijakat a konviktus által használható terményekben is lehet fizetni a mindenkori napi árat számitva).

3. A bennlakó tanulók részére a legszükségesebb, magukkal hozandó ágynemüek: Szalmazsák, (amelyet itt is meg lehet töltetni), párna, takaró.

4. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 15.-én d. e. 8 órakor; a tanitás kezdete ugyanezen napon d. e. 9 órakor.

5. A kollégium fiu elemi iskolájában a beiratások ideje szeptember 1—10.

A kolozsvári Unitárius Leányotthon az 1932—33. iskolai évre felvesz unitárius és más vallásu-középiskolákban, vagy más pályán tanulókat és egyetemi hallgatónőket is. Folyamodványok az Unitárius Leányotthon Előljáróságához Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium küldendők be. Ellátási dij terményekben is fizethető. Érdeklődőknek szivesen szolgál felvilágositással megcimzett levelezőlap beküldésére, a Leányotthon Vezetősége.

Küldjétek gyermekeiteket minél tömegesebben a székelykereszturi földmives iskolába!

Egyházi hirek.

Rovatvezető: ÜRMÖSSI JÓZSEF.

Aranylakodalom. Köztiszteletben álló főpásztorunk Dr. Boros György unitárius püspök és felesége Kovácsy Róza püspökné nagyasszonyunk f. évi augusztus 8-án ünnepelték meg házasságuk 50 éves évfordulóját. Vasárnap, augusztus 7-én az unitárius templomban alkalmi istentisztelet volt, melyen a népes és szép család összes tagjai leányok, vők, unokák résztvettek. A templomi szertartás keretében Ürmösi József püspöki titkár áhitatos imában adott hálát a gondviselő Istennek a boldog családi életért és egyházi beszédében alkalomszerüleg ecsetelte az évforduló jelentőségét. Istentisztelet után küldöttség ment az Erzsébet-uti lakásra, hol Szent-Iványi Sándor lelkész köszöntötte a Dávid Ferenc Egylet nevében — melynek megalapitója, éltetője és irányitója a püspöki pár —, üdvözletében kifejezte, hogy a szoros értelemben vett család után a Dávid Ferenc Egylet volt a kedvelt családtag s ezért az elsők között fejezte ki jókivánságait. Az ünnepelt püspök a maga és családja nevében hálásan köszönte meg a kedves figyelmet és megemlékezést. Az egyházi és világi körökből számos üdvözlettel köszöntötték a tisztelők, ismerősök és jó barátok a jubiláló püspöki párt. Folyóiratunk olvasói nevében e helyen mi is szeretettel köszöntjük a fő-

pásztort kedves élettársával s a jó Isten megszentelő áldását kérjük életük további folyására.

Az E. K. Tanácsnak f. évi szeptember hó 15-én (csütörtökön rendes ülése lesz, melynek főbb tárgyai: Ujabb javaslatok és vélemények a szervezeti szabályzat módositásának előkészitésére. F. évi zsinattartás kérdése. Egyh. államsegély ügye. Iskoláink fenntartása és költségei. Elemi iskoláink évi jelentései. Egyházi köri közgyülések felterjesztései stb.

Dr. Boros György unitárius püspök ur augusztus hó 10-én elutazott a Szabadelvü Keresztények Nemzetközi Vallásos Egyesületének St. Gallenben (Svájc) augusztus 13—15. napjain megtartott kongresszusára. Augusztus 21-én szerencsésen hazaérkezett. Igen meleg és barátságos fogadtatásban volt része, melyről folyóiratunk jövő számában fog beszámolni.

Folyóiratunk szerkesztője Szent-Iványi Sándor kolozsvári lelkész főhatósági engedélylyel 1932 szeptember havától 10 hónapi szabadságot kapott, melyet családjával együtt Amerikában fog tölteni. — A D. F. Egylet választmánya ez időre a folyóirat szerkesztésével Ürmösi József püspöki titkárt, a D. F. Egyl. titkári teendőkkel pedig ifj. Hadházy Sándor tanárt bizta meg.

Énekvezéri kibucsuzó és beköszöntő Ürmösön. Julius 10-én megható templomi ünnepség keretében bucsuzott el Nagy Árpád nyugalombavonuló, énekvezér-tanitó az ürmösi egyházközségtől, áradván helyét fiának Nagy Ferenc helybeli áll. elemi isk. tanitónak. A népes kibucsuzó ünnepély a köztiszteletnek és elismerésnek találó kifejezése volt. A gyülekezeti ének elhangzása után a helybeli lelkész imádkozott, melyet az énekvezér búcsubeszéde követett, melyben a 32 évi szolgálata után megható búcsút vett a templomtól, az iskolától, tanitványaitól és összes hiveitől. Az alkalom ünnepélyességét emelte az a már emlitett körülmény is, hogy a távozó énekvezér helyét fia vette át, ki a püspöki kinevezés felolvasása és lelkész felhivása után a szószékre lépett és megtartotta beköszöntő beszédét. A fiatal énekvezér a közös szülőföld szeretetével üdvözölte hiveit s művészi beszédben körvonalazva hivatását Istennek áldását és segedelmét kérte szent hivatása betöltéséhez. Az ünnepélyen sorra bucsuztak a távozó énekvezértől és egyben köszöntötték az ujat: levélben a köri esperes, előszóval a helybeli lelkész, továbbá az egyh. község gondnoka és az egyh. község különböző testületei. Az ünnepélyt a Templomi vegyeskar szépen sikerült éneke után lelkész imája és gyülekezet éneke zárta be. A távozónak hosszu, boldog nyugalmat, az uj énekvezérnek áldást és sikert kivánunk munkájához.

Jelen volt.

Vidéki hangverseny. Ürmösy Magda, Bokor Klárika kolozsvári magyar zenekonzervatoriumi növendékek Brody Tamás budapesti zeneakadémiai növendékkel Székelyudvarhelyen julius 23-án nagysikerü ének- és zeneestélyt tartottak. A székelyudvarhelyi tudó-

sitó a hangversenyről a következőket irta: „Székelyudvarhely közönsége nagy érdeklődést tanusitott az estély iránt és a koncerttermet majdnem teljesen megtöltötte. Nagy sikert aratott Ürmösy Magda, ki szines, iskolázott-behizelgő hangjával, a nagy előkészültséget és gyakorlatot igénylő opera részleteket kizáló művészettel adta elő és játszodta meg. Bokor Klárika kedves chanzonjaival aratott zajos sikert. Brody Tamás brilliáns művészettel látta el a zongorakiséretet, ezenkivül két önálló számmal valósággal frappirozta a közönséget." Kedves volt az unitárius leányegylet kitüntető figyelme, kik a koncerten szereplő két művésznőnek egy-egy gyönyörü virágcsokrot adtak át.

Esperesi választások. Az egyházköri közgyülések jegyzőkönyveiből vett értesülés szerint az egyes egyházkörök volt espereresei az uj ciklusra is minden egyházkörben ujból megválasztattak. Szép bizonysága ez az egyházkörök bizalmának, ragaszkodásának, melyre kitartó és törekvő munka által tették érdemessé magukat esperes afiai. Püspök ur külön-külön üdvözölte irásban a megválasztott espereseket és az egyházépitő munkában kérte a segitő támogatást és egyetértő munkát.

A megválasztott esperesek: I. Kolozsdobokai egyházkörben: Ürmösi Károly kolozsvári lelkész. II. Aranyostordai egyházkörben: Lőrinczy Dénes tordai lelkész. III. Küküllői egyházkörben: Gvidó Béla dicsőszentmártoni lelkész. IV. Marosi egyházkörben: Halmágyi János marosvásárhelyi lelkész. V. Udvarhelyi egyházkörben: Balázs András székelyderzsi lelkész. VI. Kereszturi egyházkörben: Katona Ferenc firtosmartonosi lelkész. VII. Felsőfehéri egyházkörben: Ütő Béla alsórákosi lelkész. VIII. Háromszéki egyházkörben: Végh Benjámin árkosi lelkész. Áldást és sikert kivánunk fontos egyházépitő munkájukra továbbra is.

A Hősök emlékoszlopának leleplezési ünnepélye Csókfalván 1932. augusztus hó 28-án volt megtartva az unitárius templomban és a templomelőtti téren, hova az emlékoszlopot felállitották. Gyönyörü szép augusztusi nap volt. Mintegy 800—1000 ember gyült össze a községből és a környékről s hallgatta meg áhitattal a magas nivón álló müsort. Az imát és beszédeket Györke János székelyszentistváni református, Székely Árpád bözödujfalvi r. katholikus, Pálffy Árpád körispataki unitárius és Orbók Gyula helybeli unitárius lelkészek mondották. A felekezetközi testvéries együttérzés a Hősök emlékkövénél, nemcsak a papok ajkairól csendült föl, de a gyönyörü és mélyenszántó beszédek hatása alatt hullatott könnyek is összeolvadtak, mintegy bizonyságául annak, hogy a közös bánat össze tudja dobogtatni a testvéri sziveket. Kiss Sándor áll. tanitó vezetésével az Ifjuság és az unitárius, református Nők szövetségeinek dalárdája énekelt, valamint alkalmi dalokkal remekeltek: Benkő Sándor áll. tanitó és Popovics Olga és Irénke, Faluvégi Gizella urleányok. Szavaltak: Kilyén László, Farkas Elek, Kovács Dénes, Raffay Eliza, Nemes Editke és Nagy Mária ifju fiuk és leányok. A müsort Oláh Dániel lelkes vezetésével a hely-

beli fuvós zenekar gazdagitotta. A női dalárdák énekeihez a szöveget, valamint szavalásra egy költeményt Orbók Gyula lelkész irt. Az ünnepélyt, mintegy 18 drb. koszorunak a lehelyezése zárta be, melyeket a szülők és különböző testületek adtak.

A 32 hős iránt táplált kegyelet virággal vonta be az egész emlékművet.

Ezek a virágok el fognak hervadni bizonyára, de a kegyelet és emlékezet virágai örökké nyilni fognak sziveinkben!

Orbók Gyula.

Hálaadó istentisztelet Homoródfürdőn. Ősi szokás szerint aug. harmadik vasárnapján — ez évben aug. 21-én volt a hálaadó istentisztelet. Kővári Jenő kénosi lelkész lendületes, hatásos egyházi beszédet tartott az ég áldásairól s az emberek egymás- és Isten iránti kötelességeiről, szembeállitva a biblia gazdag és Lázár példáját. Az énekvezéri teendőket Firtos Áron kénosi énekvezér végezte.

A marosköri unitárius tanitók köre f. év szeptember hó 29-én (csütörtökön) 8 órakor Nyárádgálfalván tartja rendes őszi közgyülését, melyre a tagokat és a tanügy barátait tisztelettel meghivom.

Buzaháza, 1932. augusztus 27. *P. Szentmártoni Bálint,*
köri elnök.

Tárgysorozat:
8—10-ig.

1. Gyülés megnyitása.
2. Tagok számbavétele. (Névsorolvasás).
3. A mult évi jegyzőkönyv felolvasása.
4. Jegyzői jelentés az elmult évről.
5. Központi leiratok, illetve feliratok tárgyalása.
6. Mintatanitás. Tartja: Dániel Zsigmond vadadi tanitó.
7. Tanitás birálata.
8. Pénztárnok jelentése. (Számadás megvizsgálása).
9. Könyvtárnok jelentése.
10. Inditványok. Memorándum a Főtanácshoz.

10 órakor a templomban:

1. Ének, vezeti: Vass Lajos nyomáti énekvezér-tanitó.
2. Ima. Tartja: Rédiger Géza helybeli lelkész.
3. Ének, vezeti: Vass Lajos nyomáti énekvezér-tanitó.
4. Ünnepi megnyitó. Tartja: P. Szentmártoni Bálint, elnök.
5. Az egyesület üdvözlése. Tartja: Török Elek helybeli igazgató-tanitó.
6. Válasz az üdvözlésre.
7. Szaval: Gál Margit iszlói tanitónő.
8. Felolvas: Fekete József, kisadorjáni tanitó.
9. Szavalatok: 1 székely fiu és egy székely leány, helyből.
10. Bezáró és ének.

Pályázati hirdetés.

A dicsőszentmártoni unitárius egyházközség hitvallásos iskolájánál Gvidóné sz. Molnár Katalin tanitónő nyugalmaztatásával **1932. december 31-én megüresedő állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

I. Javadalom a főhatóság által megállapitott fizetés.

II. A dicsőszentmártoni unitárius egyházközség 1932. julius 17-én tartott közgyülésének határozata szerint, a megválasztandó tanitónő kötelessége lesz: a) Az ifjusági egyletben a legnagyobb tevékenység kifejtése; b) a női dalárda megszervezése és vezetése; c) az énekvezér akadályoztatása esetén a kántori teendők végzése; d) a leányegyházközségekben lelkész-esperes afia szolgálatai alkalmával az énekvezéri teendők végzése; e) lelkész-esperes afia elfoglaltsága esetén — ha talán az állami elemi iskolában is növendékek lennének — a hitoktatás és énektanitás végzése mindaddig, mig a segédlelkészi állás betöltetik. A VII. osztályu iskolában a kijelölt osztályok vezetése.

III. A választás próbaévre történik.

IV. Ohajtandó a pályázók személyes bemutatkozása, azonban utiköltség visszatérítésre senki igényt nem tarthat.

A pályázati kérések, a szükséges okmányokkal felszerelve, Gvidó Béla kükülli unitárius egyházköri espereshez küldendők Dicsőszentmártonba 1932. szeptember 30-ig. *Dr. Boros György*, püspök.

Irodalom.

Uj vallástani könyv: E. K. Tanács elfogadta Vári Albert vallástanárnak a II. gimn. oszt. számára irt Uj szöv. bibliai képek c. vallástani tankönyvét. A könyv az 1932—33, tanév kezdetére készen lesz. Ugyszintén a *Ker. egyh. története* c. tankönyv is most van uj nyomtatás alatt, mely a tanév kezdetére szintén megjelenik.

Az I—II. el. oszt. vallástani tan- illetve vezérkönyv pályázata ismét sikertelen maradt, amennyiben a beküldött munka nem felelt meg a kivánalmaknak. E. K. T. Régeni Áron unitárius el. isk. ig. tanitó afiát kérte fel, hogy *Szív és Lélek* c. vezérkönyvet, a mai helyzetnek megfelelően, javitsa át s ha ez megtörténik módot talál a kiadásra, hogy hitoktatóink ne maradjanak a jövő tanévre is vezérkönyv nélkül.

Bíró Lajos: *Virágok;* 60 oldal. Hódmezővásárhely, 1932. Külső formája szerint egyházi beszédgyüjtemény, igazi tartalma azonban poézis, az evangeliumnak mélységével telitett igazi költészet. Az

unitárius felfogás ellenesei azt szokták mondani vallásunkról: hideg vallás, az érzelmek izzása hiányzik belőle. Kérem őket vegyék kezükbe e könyvet s nézzék meg, lássák meg, hogyan tudja egy unitárius lélek az ő Jézusát átkarolni, milyen forrón tudja szeretni, hogy tud a végtelen titok után epekedni s milyen rendithetetlenül tud az unitárius ember a mindeneket betöltő Kegyelmi Világban hinni s abban elmerülni.

Biró Lajos könyve élő cáfolat az unitárizmus ellen felvetett vádra. De nem csak ez, hiszen nem is ez akart lenni, hanem ennél sokkal több. Nem vitairat, hanem positiv vallástétel, a sziv vérével irt vallomás Jézus mellett, a fájdalom és szentség Embere mellett, aki Istennek képmása, mert szentlélekkel van telve s aki mégis csak ember, mert szentségét az elesettség fájdalma szinezi emberivé. Ez valóban az ember Istenfia! kiáltunk fel ha elolvassuk azokat a szép beszédeket, amelyek „Liliomhervadás“ és „Szeretsz-e engem . . . ?“ cimen vannak a kötetben.

S ha az evangélium leghatamasabb érzelmének tolmácsolását keressük, ime ott találjuk az „Orgonanyilás“ c. beszédet, amelynél szebb költeményt a szeretetről igazi, vérbéli poétánál sem lehet olvasni. Képeknek sorozata, melyeknek mind egy a céljuk: Jézusba meriteni el az emberi lelket.

S mikor az Istennek mélységeit kutatja, mint pl. az „Esti mécsvirág“ és „Kegyelem minden“ c. beszédekben, akkor érezzük, hogy itt minden poézis mellett a gondolat is mélyen működik s a titkok legnagyobbjaiba meriti le mérő ónját.

Ez a kötet több, mint egy egyszerü egyházirodalmi esemény. Ez a könyv program. Az ifju, az örökifju unitárizmus célkitüzése: vallástétel az ősök dogmái és az irrációnálizmusban ujjászülető mai emberiség modern vallásos érzelmei mellett.

Dr. i. l.

Mikó Lőrinc jogtanárnak „Az erdélyi unitárius vallásközönség igazgatási rendszere“ cimmel 1858—60-ban irt müvét Dr. Tóth György egyházi tanácsos afia gondosan ellenőrizett szövegben és részletes előszóval ellátva kőnyomatban kiadta. Néhány példány kapható az E. K. Tanács irodáján 200 Leu árban. A nemcsak jogtörténeti értékkel biró, hanem az egyházközigazgatásnál és a szervezeti törvényünk készülő átdolgozásánál is nélkülözhetetlen műre felhivjuk az érdeklődők figyelmét.

Az Unitárius Naptárt az 1933 évre is szándékozik megjelentetni a D. F. Egylet, csak az volna kivánatos, hogy a kellő időben való megjelentetéshez tudjuk a kinyomatandó példányszámokat, ez pedig csak ugy történhetik meg, ha a lelkész urak az 589—1932 U. P. sz. felhivásra most már haladék nélkül bejelentik a szükséges példányszámot! Eddigelé 60 egyházközségből érkezett be. Azt hangsulyozzuk, hogy minden unitárius család meg kellene vegye az *Unitárius Naptárt*, de azt már megkivánjuk, hogy minden kebli tanácsos vásárolja meg.

HALOTTAINK:

Szomoru megilletődéssel közöljük, hogy Méltóságos Simén György egyházi tanácsos, kelementelki földbirtokos julius 16-án elhunyt. Temetésére széles körben jelentek meg a gyászolók, elkisérvén őt a családi sirboltig, ahol a nagy jóltevőt, amint bucsuszavaiban kifejezte a szónok — „elnyelte előlünk a pihentető anyaföld". Egyházunk vesztesége mellett különösen nagy a bordos-i egyházközség vesztesége, kinek egyetlen pátronusa éppen Simén György volt és akinek példaadó neve ott diszlik a bordosi templom szószékén, valamint azokon a megjelöletlen adományokon, mellyel bordos-i egyházközséget mindig segitette. Bordosi-egyházközség Istentisztelet keretében méltatta a szelidlelkü és alázatosszivü pátronusának emlékét.

Reichert Károly nyug. körjegyző, egyházi tanácsos junius 10-én elhalt. Temetése Olthévizen nagy részvét mellett történt meg. A háznál Ütő Béla esperes, a sirnál Szén Mihály lelkész bucsuztatták. A jegyzői egyesület nevében Bardócz Béla és egy román kartársa méltatták a jegyzői pályán kifejtett müködését. Egyházunk egy szerető és áldozatkész buzgó lelket veszitett el benne; egyházi mozgalmunkat élénk figyelemmel kisérte s tevékeny részt vett azokból. Elhalálozását három kiskoru, egy nagykoru gyermek és kiterjedt rokonság gyászolja.

Id. Szőcs Lajos gazd. intéző, bányabükki gazdaságunk bérlője és intézője f. évi augusztus 2-án 66 éves korában elhalt. Temetése aug. 4-én volt Kolozsvárt. Legyen csendes nyugalma. — Adorján Ervinné szül. Adorján Mária, néhai Adorján Domokos volt tordai kántortanitó leánya, f. évi aug. 14-én, 39 éves korában házassága 17-ik évében Kecskeméten elhalt. Férje, özvegy édesanyja és testvérei gyászolják elhunytát. — Szigethi Csehi Miklós földbirtokos, f. évi aug. 22-én, Szucságban, 70 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése aug. 24-én volt. A jó Isten adjon csendes pihenést elhunyt testvéreinknek.

Alapitói dij 1000 leu, minek ellenében az Unitárius Közlöny ingyen jár!

Minden kézirat Ürmösi József cimre küldendő, Cluj-Kolozsvár, Unitárius kollégium.

Kéziratokat nem adunk vissza!

Előfizetési ár: Egész évre 60 L. Magyarországra 90 L. Egyes szám ára 8 L. Akik a 60 Lei egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 1000 L. Minden pénz **Gálfi Lőrinc** egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Grafic-Record" könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Universitătii 8.